

res udrejse. På grundlag af ægteskabet kan asylansøgeren opnå familiesammenføring med en herboende.

Efter regeringens opfattelse er der en risiko for, at asylansøgere indgår pro forma-ægteskaber, der alene har til formål at sikre ansøgeren et opholdsgrundlag her i landet.

Regeringen vil som et led i bekæmpelsen af misbrugget mod udlændingelovens regler imødegå pro forma-ægteskaber. Det foreslås derfor, at lov om ægteskabs indgåelse og opløsning ændres, således at udlændinge, der alene har et såkaldt processuelt ophold her i landet, fordi deres ansøgning om opholdstilladelse behandles, ikke har adgang til at indgå ægteskab.

10. Internationale konventioner

10.1. Generelt

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention har en sådan karakter og er opbygget på en sådan måde, at det oftest ikke så meget er selve reglerne på et bestemt rets område som reglerens anvendelse, der i det konkrete tilfælde kan være i strid med rettighederne i henhold til konventionen. Det forudsættes således, at de skønsmæssige beføjelser, der i medfør af dette forslag overlades til udlændingemyndighederne, administreres i overensstemmelse med bestemmelserne i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

10.2. Forslag om afskaffelse af adgangen for asylansøgere m.v. til at indgå ægteskab her i landet

Efter artikel 12 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention har giftefærdige mænd og kvinder ret til at indgå ægteskab og stifte familie i overensstemmelse med de nationale love om udøvelsen af denne ret. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med konventionens artikel 8 om respekt for familielivet og privatlivet. Rettighederne i artikel 12 er imidlertid relative, og den materielle beskyttelse heraf begrænset, idet rettighederne kan undergives sådan lovmæssig regulering, som staten finder passende. Medlemsstaterne har et ganske vidt skøn, idet dog en regulering af blandt andet adgangen til at kunne indgå ægteskab skal være i overensstemmelse med et almindeligt legalitetsprincip.

Justitsministeriet har oplyst, at det er Justitsministeriets opfattelse, at forslaget om afskaffelse af adgangen for asylansøgere m.v. til at indgå ægteskab her i landet er i overensstemmelse med rammerne for medlemsstaternes adgang i artikel 12 til at fastsætte nationale love om udøvelsen af retten til at indgå ægteskab.

Endvidere følger det af konventionens artikel 14, at

medlemsstaterne ikke må diskriminere på grundlag af blandt andet national oprindelse. Opregningen af diskriminationsgrunde i artikel 14 er imidlertid ikke udtømmende. Bestemmelsen udgør ikke et selvstændigt forbud mod diskrimination, men er accessorisk knyttet til de øvrige rettigheder og friheder, der er beskyttet i konventionen. Artikel 14 kan således kun påberåbes i sammenhæng med en af de øvrige bestemmelser i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, for eksempel artikel 12.

Det grundlæggende kriterium for anvendelsen af artikel 14 er, at der skal være tale om sammenlignelige situationer (»in relevantly similar situations«). Er en forskelsbehandling i sammenlignelige situationer objektiv og rimelig begrundet, foreligger der imidlertid ikke diskrimination. Heri ligger, at en forskelsbehandling skal varetage et anerkendelsesværdigt formål og være proportional for ikke at være omfattet af diskriminationsforbuddet.

Justitsministeriet har oplyst, at det er Justitsministeriets opfattelse, at en udlænding, der opholder sig i en kortere periode i Danmark, medens en ansøgning om opholdstilladelse behandles, ikke er i en sammenlignelig situation med en anden udlænding med et egentligt legalt ophold her i landet. Efter Justitsministeriets opfattelse kan den foreslåede ordning således ikke generelt antages at stride mod konventionens bestemmelser.

I tilknytning hertil bemærkes, at konventionsorganerne som udgangspunkt ikke foretager nogen generel eller abstrakt vurdering af, om en medlemsstats retstilstand er forenelig med konventionens krav. Det afgørende er den konkrete anvendelse. Konventionsorganerne foretager således en vurdering af, hvorvidt der i det konkrete tilfælde foreligger en krænkelse af en af de i konventionen sikrede rettigheder eller friheder.

På den baggrund finder Justitsministeriet, at ordningen bør udformes på en sådan måde, at en udlænding, der har opholdt sig her i landet i meget lang tid og derved har opnået en tilknytning til den person, med hvem ægteskabet agtes indgået, kan få tilladelse til at gifte sig her i landet. Baggrunden herfor er, at beskyttelsen af for eksempel retten til at indgå ægteskab efter artikel 12 kan indebære, at en udlændings faktiske tilknytning til landet må tillægges en sådan vægt, at udlændingens processuelle ophold her i landet mister sin reelle betydning som et relevant forskelsbehandlingskriterium i forhold til udlændinge med et egentligt legalt ophold her i landet.

Det er således Justitsministeriets opfattelse, at der i